

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม
ที่ ชร ๘๑๕๐๑/- วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓
เรื่อง รายงานผลการดำเนินงานตามโครงการสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต อบต.ศรีเมืองชุม

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม

เรื่องเดิม

ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ตั้งงบประมาณตามโครงการสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต อบต.ศรีเมืองชุม จำนวนเงิน ๑๕,๐๐๐.- บาท ปรากฏตามแผนงานบริหารงานทั่วไป งานบริหารทั่วไป งบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ เพื่อให้ความรู้และการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมโดยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ

ข้อเท็จจริง

หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม ได้ดำเนินการตามโครงการสร้างการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต อบต.ศรีเมืองชุมในวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม โดยมีกลุ่มเป้าหมายคณะผู้บริหาร ,สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม คณะครูผู้ดูแลเด็ก และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม จำนวน ๖๒ คน

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้ามาลงทะเบียนอบรมจำนวน ๖๐ คน
๒. เงินค่าตอบแทนวิทยากรจำนวน ๒ คน จำนวน ๖ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาทเป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท
๓. ค่าอาหารกลางวันจำนวน ๖๒ คนๆละ ๖๐ บาท จำนวน ๑ มื้อ เป็นเงิน ๓,๗๒๐ บาท
๔. ค่าอาหารว่าง จำนวน ๖๒ คนๆละ ๒๕ บาท จำนวน ๒ มื้อ เป็นเงิน ๓,๑๐๐ บาท
๕. ค่าจัดทำป้ายไวเนล ขนาด ๒ เมตร x ๑ เมตร ราคาเมตรละ ๑๓๕ บาท จำนวน ๑ ป้าย เป็นเงิน ๒๗๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐,๖๙๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกร้อยเก้าสิบบาทถ้วน)

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

จากการประเมินจากแบบสอบถามหลังการอบรมจากจำนวนผู้มาลงทะเบียนทั้งสิ้น ๖๐ ราย จากตัวชี้วัดในการประเมินทั้ง ๑๐ หัวข้อ โดยคิดเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ได้ดังนี้

ช่องความพึงพอใจมากที่สุด	จำนวน	๕๗.๓๓ %
ช่องความพึงพอใจมาก	จำนวน	๓๕.๑๗ %
ช่องความพึงพอใจปานกลาง	จำนวน	๗.๕ %

ช่องความพึงพอใจน้อย จำนวน - %

ช่องความพึงพอใจน้อยที่สุด จำนวน - %

ดังนั้นผลการสรุปความพึงพอใจของโครงการผู้เข้าร่วมอบรมมีความพึงพอใจในโครงการอบรมครั้งนี้
มากกว่าร้อยละ ๙๒.๕๐ %

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ลงชื่อ.....

(นางกรรณิการ์ ราวิชัย)

นักวิชาการตรวจสอบภายใน ชำนาญการ

ความเห็นของรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

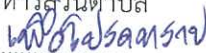

(ลงชื่อ).....

(นายพัยพ์ หมายมัน)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ).....

(นางสาวทันตา ชุมเปี้ย)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม

ทราบ/อนุมัติ

(ลงชื่อ).....

(นายพัฒนพงษ์ ลาพิงค์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม

ตารางคิดผลการอบรมโครงการมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต อบต.ศรีเมืองชุม

วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลศรีเมืองชุม

ประเด็นความคิดเห็น	มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
ความเหมาะสมด้านเนื้อหาเกี่ยวกับเป้าหมายของกิจกรรม	๔๑ = ๖๘.๓๓%	๑๘ = ๓๐%	๑ = ๑.๖๗%		
ความรู้ของวิทยากรแหล่งเรียนรู้/ผู้บรรยาย	๔๖ = ๗๖.๖๗%	๑๔ = ๒๓.๓๓%			
การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแสดงความคิดเห็น	๒๐ = ๓๓.๓๓%	๒๗ = ๔๕%	๑๓ = ๒๑.๖๖%		
การตอบข้อซักถามตรงประเด็นเข้าใจง่าย	๓๐ = ๕๐%	๒๕ = ๔๑.๖๗%	๕ = ๘.๓๓%		
ความเหมาะสมของเวลาในการร่วมกิจกรรม/ตอบคำถาม	๑๗ = ๒๘.๓๓%	๓๖ = ๖๐%	๗ = ๑๑.๖๖%		
ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของท่านแค่ไหน	๔๔ = ๗๓.๓๓%	๑๖ = ๒๖.๖๗%			
สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	๔๑ = ๖๘.๓๓%	๑๗ = ๒๘.๓๓%	๒ = ๓.๓๓%		
สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	๓๖ = ๖๐%	๑๖ = ๒๖.๖๗%	๖ = ๑๐%		
สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้	๓๖ = ๖๐%	๑๖ = ๒๖.๖๗%	๘ = ๑๓.๓๓%		
มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	๓๑ = ๕๑.๖๗%	๒๖ = ๔๑.๖๗%	๓ = ๕%		
คิดเป็นเปอร์เซ็นต์	๔๗.๓๓	๓๕.๑๗	๗.๕		

ความหมายและรูปแบบของการทุจริต

ความหมายของการทุจริต (คอร์รัปชัน) การทุจริต หรือในภาษาอังกฤษ คอร์รัปชัน (Corruption) มีรากศัพท์ มาจากภาษาละตินว่า Corruptio เป็นคำที่รู้จักกันดีแต่การให้ความหมาย หรือนิยามขอบข่ายของ คำนี้มีหลากหลายแตกต่างกันไป ขึ้นกับวัตถุประสงค์ ของการใช้งานและพื้นฐานทางด้านสังคม ตลอดจนศีลธรรม ทางการเมือง หรือเศรษฐศาสตร์ ความหมายของคำว่า การทุจริต หรือที่คนไทยชอบกล่าว ร่วมกันว่า การทุจริต คอร์รัปชัน (Corruption) มีการให้ความหมายไว้มากมาย หลายความหมายดังนี้

(๑) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕ และพจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.๒๕๓๐ ให้ความหมายเช่นเดียวกันว่า “ประพฤติ ชั่วคดโกงไม่ซื่อตรง”

(๒) ประมวลกฎหมายอาญาให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๑ (๑) “โดยทุจริต” หมายความว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับ ตนเองหรือผู้อื่น

(๓) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๒ ให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๔ ดังนี้ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด ในพฤติการณ์ ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งเหนือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจใน ตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งนี้เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ส่วนคำในภาษาอังกฤษ ที่มีความหมาย ตรงกับคำว่า “ทุจริต” คือคำว่า “คอร์รัปชัน” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมาย กว้างมาก หมายถึง “การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการกระทำ” หน่วยที่ ๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการทุจริต ๒ ที่ชั่วช้า และฉ้อโกงโดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมาย รวมทั้งการกระทำ ที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่ และสิทธิของผู้อื่น นอกจากนี้ยังหมายถึงการที่ บุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งประชาชนไว้วางใจระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ โดยการ รับหรือยอมรับประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

(๔) พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๕๑ ให้คำนิยามไว้ในมาตรา ๓ ว่า “ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบ ใน ภาครัฐ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด ในตำแหน่งหรือปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้ อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตาม ประมวลกฎหมาย อาญาหรือตามกฎหมายอื่น “ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมาย จะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน องค์กระระหว่างประเทศด้านความโปร่งใส (Transparency International (TI) ได้ให้ความหมายของการทุจริตไว้ว่าเป็นการใช้อำนาจที่ได้รับการ ไว้วางใจในทางที่ผิด โดยแทนที่จะใช้อำนาจนี้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม กลับเอาอำนาจดังกล่าวมาใช้ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งสถานการณ์ นี้ อาจเกิดได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งองค์กรด้านความโปร่งใสระดับภูมิภาคต่างๆ ของการทุจริตไว้ ดังนี้ การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ระดับสูงในการบิดเบือน นโยบายหรือใช้อำนาจในทางที่ไม่สมควร เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือ กระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตาม ประมวลกฎหมาย อาญาหรือตามกฎหมายอื่น “ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า ใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมาย จะควบคุมดูแลการรับ การเก็บรักษา หรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน องค์กระระหว่างประเทศด้านความโปร่งใส (Transparency International (TI) ได้ให้ความหมายของการทุจริตไว้ว่าเป็นการใช้อำนาจที่ได้รับการ ไว้วางใจในทางที่ผิด โดย แทนที่จะใช้อำนาจนี้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม กลับเอาอำนาจดังกล่าวมาใช้ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่ง

สถานการณ์นี้อาจเกิดได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งองค์กรด้านความโปร่งใสระบุถึงกรณีต่างๆ ของการทุจริตไว้ ดังนี้ การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ ระดับสูงในการบิดเบือนนโยบายหรือใช้อำนาจในทางที่ไม่สมควร เพื่อแสวงหา ประโยชน์จากทรัพยากรของชาติ ๓ การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ ระดับกลางและล่างต่อประชาชนทั่วไปโดยเป็นการใช้อำนาจโดยมิชอบ เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวหรือพวกพ้อง การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ต่างๆ ทั้งในรูปแบบของทรัพย์สิน สิ่งของ หรือสิ่งตอบแทน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำที่ผิดกฎหมายหรือศีลธรรม การยักยอก (Embezzlement) เป็นการนำเอาทรัพย์สินหรือสิ่งของ ที่เป็นทางราชการหรือหน่วยงานมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวโดยไม่ได้ เกี่ยวข้องกับงาน การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการเล่นพรรคเล่นพวก เพื่อเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้องได้เข้ามามีอำนาจหรือเข้ามาทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยไม่ได้คำนึงถึงความเหมาะสม รวมทั้งการ เลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) ที่เป็นการเอื้อประโยชน์หรืออำนาจหน้าที่แก่ พวกพ้องคนใกล้ชิด ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตัวกับส่วนรวม ซึ่งเป็นการกระทำโดยใช้อำนาจที่ได้รับ มอบหมายให้เกิดประโยชน์ที่เชื่อได้ว่าเป็นส่วนรวมแต่ตนเองหรือพวกพ้อง ก็ได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมต่อการกระทำนั้นด้วย เห็นได้ว่าการให้ความหมายของพฤติกรรมทุจริตนั้นมีความหมาย ที่หลากหลาย ทั้งในแนวกว้างและแนวแคบ ครอบคลุมพฤติกรรมต่างๆ ที่หลากหลาย โดยภาพรวมของการทุจริต เป็นการใช้อำนาจที่ได้รับ มอบหมาย มากระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เอื้อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง ให้ได้รับการตอบแทน ทั้งที่เป็นทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด การกระทำ ดังกล่าวอาจขัดต่อกฎหมาย ระเบียบกฎเกณฑ์หรือศีลธรรม เพื่อประโยชน์ อย่างใดอย่างหนึ่งแก่ตนเองหรือพวกพ้อง รวมทั้งการละเว้นไม่กระทำเพื่อ เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือบุคคลอื่น นอกจากคำว่า ทุจริตคอร์รัปชัน แล้ว เรายังคุ้นเคยกับคำว่า “ฉ้อราษฎร์ บังหลวง” และใช้แทนคำว่าทุจริตคอร์รัปชัน แต่นักวิชาการจำนวนหนึ่ง เห็นว่าคำนี้ มีความหมายที่แคบกว่าการทุจริตคอร์รัปชัน เนื่องจากคำว่า ฉ้อราษฎร์บังหลวงนั้น สามารถแยกออกเป็น ๒ พฤติกรรม คือ ฉ้อราษฎร์ หมายถึง การฉ้อโกงสิ่ง ที่เคยเป็น หรือควรจะเป็นของราษฎรมาเป็นของ ส่วนตนหรือพวกพ้อง ส่วนบังหลวงนั้นหมายถึงการเบียดบังเอา สิ่งที่เป็น ของหลวงหรือของรัฐมาเป็นของตนเอง ซึ่งความหมายนี้ค่อนข้างแคบ และจำกัดกว่าคำว่า ทุจริต นอกจากนี้ยังมีคำว่า การทุจริตเชิงนโยบาย ซึ่งหมายความว่า การแสวงหา ประโยชน์ หรือการเอื้อประโยชน์ หรือ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัว กับผลประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากการใช้อำนาจทางบริหารของรัฐบาล หรือรัฐมนตรีในการเสนอโครงการ หรือการดำเนินโครงการหรือกิจการใดๆ อันเป็นผลให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้ ประโยชน์จากการดำเนินการตามโครงการ หรือกิจการนั้นๆ หรือทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ วิธีการ/รูปแบบ ของการทุจริต รูปแบบของการทุจริตคอร์รัปชันหลักในสังคมไทยมีหลากหลาย จากการที่ ผาสุก พงษ์ไพจิตร* ได้สังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถสร้าง ข้อเสนอได้ว่า การทุจริตมีรูปแบบในภาพรวมดังนี้

๑. การเรียกเก็บภาษีคอร์รัปชัน มีชื่อเรียกหลายชื่อ ซึ่งรวมทั้งการเรียกสินบน ส่วย สินน้ำใจ ค่าน้ำร้อน น้ำชา และเงินใต้โต๊ะ เป็นต้น เหล่านี้ เพื่อตอบแทน การคุ้มครองธุรกิจผิดกฎหมาย การกระทำผิด กฎหมาย ผิดระเบียบ หรือ ผิดกฎเกณฑ์ที่ทางการกำหนดไว้ ซึ่งรวมทั้งการรับสินบนในกระบวนการ หลีกเลี่ยง ภาษี หรือโกงภาษี หากการให้เงินหรือของตอบแทนเกิดขึ้น โดยข้าราชการหรือนักการเมืองไม่ได้ร้องขอ เพราะได้กลายเป็นหลักปฏิบัติไปแล้ว บางทีเรียกว่า กินตามน้ำ เช่น ทุกเดือนมีของชาวไร่ไถ่ล้นชักโต๊ะทำงาน หรือ ทุกปีจะได้รับเชิญให้ไปดูงานพร้อมบริการเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจในต่างประเทศ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ใดๆ ทั้งสิ้น

๒. การตั้งเงินงบประมาณแผ่นดินจากค่าคอมมิชชั่นโครงการมาเป็น ของตน การรับสินบน การจัดซื้อ จัดจ้าง รวมทั้งการเสนอโครงการเพื่อให้ได้ เงินคอร์รัปชัน ทั้งๆ ที่โครงการดังกล่าวอาจไม่มีประโยชน์อย่างแท้จริง

๓. การขายสินบนเพื่อให้ได้มาซึ่งการผูกขาดธุรกิจ หรือผูกขาดการประมูล โครงการ
๔. การเล่นพรรคเล่นพวก การดำรงตำแหน่งหลายหน่วยงาน จนเกิด ลักษณะที่เรียกว่าการทับซ้อนของผลประโยชน์หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflicts of Interests) เช่น เจ้าหน้าที่ระดับสูงของบริษัทเอกชนที่ต้อง เสียภาษีสรรพสามิต
๕. การใช้อำนาจทางการเมือง (เช่น จากการดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี) ดำเนินนโยบายที่เอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทธุรกิจที่ตนเอง ครอบครัว หรือ พรรคพวกมีผลประโยชน์อยู่ เรียกว่า “คอร์รัปชั่นเชิงนโยบาย”

รูปแบบของการทุจริตภาครัฐในสังคมไทย

สำหรับการทุจริตภาครัฐในสังคมไทย มีรูปแบบที่หลากหลาย สำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ได้สรุปรูปแบบของการทุจริตภาครัฐในสังคมไทยไว้ดังนี้

๑. การทุจริตเชิงนโยบาย เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรี หรือมติของ คณะกรรมการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่า เป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

๒. การทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นลักษณะการใช้อำนาจ และหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ ให้แก่ตน หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

๓. การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง จะพบได้ทั้งในรูปแบบของการฮั้ว ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบกำหนดรายละเอียดหรือสเปคของงาน กำหนด เงื่อนไข คำนวมราคากลาง ออกประกาศประกวดราคา การรับและเปิดของ การประกาศผล การอนุมัติการทำสัญญา ทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างล้วนมีช่องโหว่ ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่าย ๆ

๔. การทุจริตในการให้สัมปทาน เป็นลักษณะการแสวงหาหรือเอื้อ ประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือมอบให้ เอกชนดำเนินการแทนให้ในลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง

๕. การทุจริตที่เกิดจากการขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เช่น ระบบการควบคุมที่ไม่มีประสิทธิภาพ หรือมีระบบการควบคุมที่ไม่เพียงพอ รวมถึงไม่มีการกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อีกทั้งองค์กร มีการกระจายการปฏิบัติงานไปตามพื้นที่ต่างๆ อย่างกว้างขวาง ทำให้ การกำกับดูแลควบคุมการปฏิบัติงานไม่ทั่วถึงทำให้เปิดโอกาสในการกระทำ ผิดได้อย่างง่าย

๖. การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ มีลักษณะ เป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ เช่น คณะกรรมการการ เลือกตั้ง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ทำให้องค์กรเหล่านี้มีความอ่อนแอ ไม่สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. การมีผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการทุจริตที่บุคคลในฐานะข้าราชการ หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์ ให้กับตนเอง หรือพวกพ้องที่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

๘. การทุจริตโดยการปกปิดการบริหารงานที่ไม่ถูกต้อง การปิดบัง ข้อมูลและให้การเท็จ

๙. การทุจริตโดยการใช้นโยบาย กฎหมาย กฎเกณฑ์ และข้อบังคับ ต่างๆ โดยอาศัยการใช้ดุลยพินิจตีความอย่างมือคดและลำเอียง เพื่อประโยชน์ หรือโทษแก่ผู้อื่น

๑๐. การทุจริตโดยการใช้ทรัพยากรของรัฐไปในทางมิชอบ การปลอมแปลง เอกสาร และการฉ้อฉล
๑๑. การทุจริตโดยไม่กระทำการตามหน้าที่ แต่ใช้ระบบพรรคพวกแทน เช่น การจัดซื้อประมูล
๑๒. การทุจริตโดยการให้และการรับสินบน การขู่เข็ญบังคับ และการให้สิ่งล่อใจ การทุจริตโดยการยอมรับของขวัญที่ไม่ถูกต้อง เช่น เชื้อของของขวัญ มูลค่าสูงกว่าที่กฎหมายหรือระเบียบกำหนด

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

สำหรับการทุจริตหรือคอร์รัปชันนั้นนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์และ สังคมศาสตร์กล่าวว่า การทุจริตนั้นเกิดขึ้นจากการร่วมกันเป็นสังคมของมนุษย์ และเกี่ยวเนื่องอยู่กับทฤษฎีหลัก ๓ ทฤษฎี ได้แก่ ทฤษฎีอุปถัมภ์ ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ และทฤษฎีการทุจริต ฐานันท์วรรณโกวิท*

๑. ทฤษฎีอุปถัมภ์ จากโครงสร้างของสังคมมีความสัมพันธ์ในลักษณะการพึ่งพาอาศัย ในความเท่าเทียมกัน โดยที่ต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ต่างตอบแทน ความสัมพันธ์ดังกล่าว มีองค์ประกอบของความ เป็นมิตรรวมอยู่ด้วย แต่เป็นมิตรภาพที่ขาดดุลยภาพ คือ อีกฝ่ายหนึ่งมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง มากเกินไป และเป็นระบบซึ่งมีการพึ่งพาอาศัยและช่วยเหลือกัน ทำให้เกิด พวกพ้องในองค์กรทำให้ง่ายต่อการเกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบและ ยากต่อการตรวจสอบ

๒. ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ ทฤษฎีเกี่ยวกับลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ เป็นการเน้นย้ำ ความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด

- ๑) ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จสูงสุด หรือความต้องการ ประจักษ์ตน
- ๒) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องและเป็นที่ยอมรับ
- ๓) ความต้องการในสังคม ความรักและความเป็นเจ้าของ
- ๔) ความต้องการในความปลอดภัยและความมั่นคง
- ๕) ความต้องการพื้นฐานทางกายภาพและชีวภาพ

๓. ทฤษฎีการทุจริต ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นเมื่อมีปัจจัย ๓ ประการ คือ ความไม่ซื่อสัตย์โอกาส ที่เอื้ออำนวย และสิ่งที่เร้าหรือบ่งจูงเร้า หากขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไป ก็ไม่สามารถ เกิดเป็นทฤษฎีนี้ได้

๓.๑ ความไม่ซื่อสัตย์ เมื่อมนุษย์ยังมีความต้องการ ความโลภ แม้ถูกสะกดด้วยจริยธรรม คุณธรรม และบทลงโทษทางกฎหมายก็ตาม ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ มีส่วนผลักดันให้บุคคลตัดสินใจกระทำความผิด เพื่อให้ตนเองอยู่รอด เมื่อมีโอกาสที่จะกระทำความผิดได้ง่ายแล้วทัศนะ ในการกระทำความผิดก็จะคิดว่าไม่เป็น สิ่งร้ายแรง ดังนั้น ความไม่ซื่อสัตย์ จึงเป็นส่วนที่มีความสำคัญในการก่อให้เกิดบุคคลทุจริต เพื่อต้องการสิ่งตอบแทน หรือผลประโยชน์เช่น ทรัพย์สิน ชื่อเสียง เป็นต้น

๓.๒ โอกาสผู้กระทำความผิดพยายามที่จะหาโอกาสที่เอื้ออำนวย ต่อการทุจริต โอกาสที่เอื้ออำนวย ต่อการทุจริตย่อมกระตุ้นให้เกิดการทุจริต ได้ง่ายขึ้นกว่าโอกาสที่ไม่เปิดช่อง นโยบายของฝ่ายบริหารจัดการที่ไม่มีระบบเพียงพอ ง่ายต่อการรับคนไม่ซื่อสัตย์ เข้ามาทำงาน ดังนั้นการควบคุม ด้วยกลไกภายในจึงมีความสำคัญ อย่างยิ่ง เพราะเป็นการลดโอกาสของ บุคคลในการกระทำความผิด

๓.๓ การจูงใจ เป็นองค์ประกอบข้อสุดท้ายที่มีความสำคัญ เนื่องจาก การทำความเข้าใจถึง มูลเหตุจูงใจให้บุคคลตัดสินใจกระทำการทุจริตจะนำไปสู่ การหามาตรการในการป้องกันการทุจริตด้วยประเภท ของการจูงใจให้บุคคล กระทำการทุจริต สามารถจำแนกได้ ดังนี้

- ๑) มีความทะเยอทะยานอย่างไม่มีที่สิ้นสุด
- ๒) ปรารถนาจะยกระดับตนเองให้ทัดเทียมกับบุคคลอื่นในสังคม

๓) ปัญหาทางการเงิน

๔) การกระทำเพื่ออยากเด่น

๕) ความต้องการที่จะแก้เผ็ดซึ่งอาจมาจากผู้บังคับบัญชา

๖) ทำเพื่ออุดมคติของตนเอง ๑๐ สาเหตุของการทุจริต สาเหตุของการทุจริต สามารถจำแนกได้เป็น ๔ กลุ่มหลัก คือ กลุ่มที่เกิดจากพฤติกรรมความโลภ กลุ่มที่เกิดจากการมีโอกาสหรือการที่ระบบ การทำงาน มีช่องว่าง กลุ่มที่เกิดจากการขาดจริยธรรม และกลุ่มที่เกิดจาก แรงจูงใจและความคุ้มค่าในการเสี่ยง ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ เกิดจากพฤติกรรมความโลภ พฤติกรรมความโลภเป็นสาเหตุมาจากพฤติกรรมส่วนบุคคล ที่มาจาก ความโลภ ความไม่พอเพียง โดยเป็นพฤติกรรมส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ขาดหลักยึดด้านคุณธรรม จนกลายเป็นคนที่เห็นแก่ได้ มีความอยากและ ความไม่รู้จักพอ การขาดปทัสสถาน (Norm) ของความเป็นบุคคลสาธารณะ (Public Persons) ที่ต้องยึดหลักความเป็นกลาง และความเป็นธรรม เป็นที่ตั้ง ซึ่งเป็นอุดมการณ์ของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐสมัยใหม่

กลุ่มที่ ๒ เกิดจากการมีโอกาสหรือการที่ระบบการทำงานมีช่องว่าง การเกิดจากการมีโอกาสหรือการที่ระบบการทำงานมีช่องว่างเป็น สาเหตุที่มาจากระบบการทำงานมีช่องว่างให้ทุจริต หรือการที่ขาดระบบ การควบคุม ตรวจสอบที่ไม่รัดกุม โดยสรุปสาเหตุ ได้แก่

๑) การขาดความรู้ความเข้าใจผิด หรือถูกใช้ให้กระทำ

๒) ความเคยชินของเจ้าหน้าที่ ที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อน น้ำชา”

๓) การถูกบังคับให้รับตามบรรทัดฐานของกลุ่ม (ตาม้า)

๔) การอาศัยช่องว่างของระเบียบและกฎหมาย

๕) ไม่ปฏิบัติตามกฎและระเบียบ

๖) การทุจริตตามระบบ (Systemic) ด้านงบประมาณ การเงิน การคลัง และการ

จัดซื้อจัดจ้าง

๗) เกิดจากการใช้อำนาจ บารมี อิทธิพล หรือตำแหน่งหน้าที่ ราชการที่มีอำนาจใน

การวินิจฉัย

๘) โครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมืองที่อ่อนแอ

๙) โครงสร้างทางเศรษฐกิจมีการผูกขาดของกลุ่มทุนขนาดใหญ่

๑๐) โครงสร้างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มีลักษณะเป็น แบบอุปถัมภ์ค่านิยม

ยกย่องคนมีฐานะร่ำรวย

๑๑) โครงสร้างทางการเมืองที่ต้องอาศัยเงินเป็นก้อนใหญ่การจ่าย เงินเพื่อซื้อเสียง

ทำงานทางการเมือง

๑๒) กระแสทุนทางการเมืองอาทิ โครงการเมกะโปรเจก ถือเป็นคอร์รัปชั่นเชิงบูรณาการที่ต้องใช้ทุนในการบริหารจัดการ จัดจ้างที่ปรึกษา วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่มีคนรอบรู้ในเรื่องเหล่านี้อยู่เพียง วงจำกัด ทำให้การทุจริตประพฤติมิชอบเป็นไปได้ง่าย

๑๓) ความไม่เข้มแข็งขององค์กรตรวจสอบปราบปรามของรัฐ

๑๔) เกิดจากการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนที่มีการแข่งขัน แย่งจ่ายส่วยหรือสินบน เพื่อให้ได้รับอนุมัติให้นำเข้า หรือได้มาซึ่งใบอนุญาต ต่อการได้รับสิทธิต่อโครงการต่างๆ

๑๕) กฎหมายขาดความสมบูรณ์ในการดำเนินงาน

๑๖) การบังคับใช้กฎหมายไทยยังไม่เคร่งครัด และมีช่องโหว่ทำให้ ขาดความเชื่อมั่นต่อการเข้าร้องเรียนและฟ้องร้อง

กลุ่มที่ ๓ เกิดจากการขาดจริยธรรม การเกิดจากการขาดจริยธรรมเป็นสาเหตุที่มาจาก การขาด จริยธรรม ส่วนบุคคล รวมถึงประมวลจริยธรรมขององค์กรไม่ได้มีการบังคับใช้ให้เกิดผล โดยสรุปสาเหตุได้จากการขาดคุณธรรม จริยธรรม และขาดเจตจำนงที่แน่วแน่ ของฝ่ายการเมืองในการแก้ไขปัญหา และภาคการเมืองขาดความมั่นคงและ ต่อเนื่อง

กลุ่มที่ ๔ เกิดจากแรงจูงใจและความคุ้มค่าในการเสี่ยง แรงจูงใจและความคุ้มค่าในการเสี่ยงเป็นสาเหตุที่เกิดจากแรงจูงใจ ให้ทุจริตและความคุ้มค่าในการเสี่ยงเพราะทุจริตแล้วได้รับผลประโยชน์มาก เมื่อเทียบกับความเสี่ยง รวมทั้งการบังคับใช้กฎหมายปราบปรามหรือ การลงโทษทางสังคมขาดประสิทธิภาพ โดยสรุปสาเหตุหลักๆ ได้ดังนี้

๑) การขาดระบบตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและเข้มแข็ง ขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะ ภาคประชาชน รวมทั้งการทลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ

๒) ขาดการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารให้ ประชาชนทราบ

๓) ประชาชนส่วนใหญ่มักจะเบื่อหน่าย วางเฉย ไม่มีปฏิกิริยาต่อ พฤติกรรมการใช้อำนาจหน้าที่ที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้ทุจริตมีแรงจูงใจและ รู้เห็นว่าผลตอบแทนที่จะได้รับเมื่อเทียบกับความเสี่ยงนั้นคุ้มค่า จึงแสวงหา และพัฒนาแนวทางการทุจริตที่มีรูปแบบแปลกใหม่

๔) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานด้านกฎหมาย และขั้นตอนการอำนวยความสะดวก รวมถึงความล่าช้าในการให้บริการและ ขาดความโปร่งใสของกระบวนการ ทำให้ประชาชนรู้สึกเบื่อหน่ายและ ขาดความศรัทธาต่อกระบวนการยุติธรรม

๕) ประชาชนขาดแรงจูงใจ ในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม ๑๓ แนวทางทางการป้องกันการทุจริตในภาครัฐมีส่วนราชการจำนวนมาก ซึ่งแต่ละส่วนราชการมีภารกิจที่หลากหลาย และแตกต่างกันรวมทั้งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด มากมาย โดยอำนาจหน้าที่นั้นจะมอบให้ข้าราชการในส่วนราชการนั้นเป็น ผู้มีอำนาจ บางครั้งอาจจะต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ ผูกขาดอำนาจ ซึ่งทำให้ข้าราชการในส่วนราชการนั้นๆ เล็งเห็นช่องทางที่สามารถเรียกรับเงิน หรือสินบนต่างๆ ได้โดยง่าย ดังนั้น จึงควรมีมาตรการหรือแนวทางในการ ป้องกันการทุจริต อาจจะเป็นการปรับปรุงที่ตัวข้าราชการ ระบบการปฏิบัติงาน หรือระบบการตรวจสอบการทำงานในส่วนราชการที่มีความเสี่ยง และความจำเป็นในอันดับแรกๆ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ออกมาอย่างชัดเจน เนื่องจากการป้องกันการทุจริตเป็นเรื่องที่ยากในการดำเนินการและยากต่อ การเปลี่ยนแปลงให้เห็นผลลัพธ์ออกมาอย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาจากกรณีตัวอย่างที่ดีของต่างประเทศ ทั้งเขตปกครองพิเศษฮ่องกง (สาธารณรัฐประชาชนจีน) และประเทศสิงคโปร์ การป้องกันการทุจริตของเขตปกครองพิเศษฮ่องกง (สาธารณรัฐประชาชนจีน) จะเน้น การปรับปรุงระบบงานภายในหน่วยงานของรัฐมากกว่าที่ตัวข้าราชการ เนื่องจากเห็นว่าโอกาสที่ก่อให้เกิดการทุจริตจะทำให้เกิดการ ป้องกันได้มากกว่า และประเทศสิงคโปร์ จะเน้นการตรวจสอบและ เสนอแนะแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานรวมทั้งการจัดการที่ทำให้เกิดความล่าช้า ในการทำงานของข้าราชการ ซึ่งทั้งสองประเทศจะเห็นได้ว่า การที่เปิดโอกาส ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจหรือการผูกขาดอำนาจ ให้น้อยนั้น น่าจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ในประเทศไทยภาครัฐได้มีการนำการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนากระบวนการ ให้มีความชัดเจน โปร่งใส ในหน่วยงานต่างๆ เช่นกัน มีการจัดทำโครงการ นาร่อง โดยเลือกส่วนราชการขึ้นมาเป็นต้นแบบในการดำเนินการปรับปรุง วิธีการทำงาน (Re-engineering) และการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ๑๔ ขึ้นมาปรับใช้ โดยนำทุกกระบวนการเข้าสู่ระบบที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งโครงการดังกล่าวส่งผลให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีการเปลี่ยนแปลงในแนวทาง ที่ดีขึ้น เนื่องจากประชาชนสามารถทราบขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ ของหน่วยงานอย่างชัดเจน โดยไม่ต้องมีการให้สินบนหรือสินน้ำใจแก่' เจ้าหน้าที่ในการดำเนินการกิจกรรมของประชาชน & กระบวนการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต กระบวนการดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ในแต่ละส่วนราชการ สามารถแยกการดำเนินการได้เป็น ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ สร้างจิตสำนึกโดยมุ่งพัฒนาให้ข้าราชการทุกระดับ มีคุณธรรมจริยธรรม

๑) รมรณรงค์เผยแพร่ / ประชาสัมพันธ์ให้ตระหนักและรับรู้ถึงพฤติกรรม ที่แสดงให้เห็นถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในหน่วยงานภาครัฐ

๒) ส่งเสริมการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และกฎระเบียบ วิธีปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ให้ สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามระเบียบ ของทางราชการ และการควบคุมภายใน เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้นได้

๓) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสุจริต โปร่งใส เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายในหลวง หรือ ดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ร่วมกับสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน หรือหน่วยงานต่างๆ

๔) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำโครงการทางด้าน คุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล และคัดเลือกหน่วยงานเหล่านั้น เพื่อเป็นตัวอย่าง และเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นๆ นำไปศึกษา และประยุกต์ใช้ ต่อไป

๕) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงการให้บริการประชาชน ของหน่วยงาน ภาครัฐให้มีพฤติกรรมและการปฏิบัติงานที่สามารถตอบสนอง ความต้องการของประชาชน

ขั้นตอนที่ ๒ ผนึกกำลังกับหน่วยงานอื่น และการมีส่วนร่วมของ ภาคเอกชน สื่อมวลชน และ ประชาชนทุกหมู่เหล่า เพื่อเป็นแบบอย่าง และเป็นกลไกขับเคลื่อนให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริตในส่วน ราชการ

๒) สร้างให้มีการสอดส่อง และระบบเฝ้าระวังและรับข้อมูลเกี่ยวกับ การทุจริต ประพฤติมิชอบ ในหน่วยงาน

๓) มีช่องทางรับข้อร้องเรียน ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากประชาชน เพื่อนำไป ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพและ มีความคุ้มค่า

ขั้นตอนที่ ๓ ขับเคลื่อนในการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ยอมรับ และพร้อมใจในการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม ให้เกิดขึ้นแก่ หน่วยงานด้วยความภาคภูมิใจ

๑) ให้ทุกส่วนราชการดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีพ.ศ. ๒๕๔๖ ไปปฏิบัติให้เกิดผล โดยเฉพาะ การให้ความสำคัญในการอำนวยความสะดวก และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒) ส่งเสริมและผลักดันให้ส่วนราชการสร้างความโปร่งใส โดยการ เปิดโอกาสในการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ และระเบียบสำนักงาน ปลัดกระทรวง การคลังว่าด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าดู พ.ศ.๒๕๔๒

๓) กำชับให้มีการเผยแพร่เอกสารจัดซื้อจัดจ้าง ให้สาธารณชนได้รับทราบ อย่างทั่วถึง และปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.๒๕๓๕ โดยเคร่งครัด

ขั้นตอนที่ ๔ ตรวจสอบและประเมินผล เป็นเครื่องมือเพื่อให้ หัวหน้าส่วนราชการและ คณะกรรมการขับเคลื่อนการป้องกันการทุจริต ในส่วนราชการ

๑) จัดให้มีคณะทำงานประเมินผลความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการ ภาครัฐที่เบิกจ่าย จากเงินงบประมาณ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงและความ คุ้มค่าของโครงการต่างๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน สูงสุด

๒) ให้ผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงาน ดำเนินการตรวจสอบการ ปฏิบัติงานของส่วนราชการอย่างทั่วถึง และรายงานให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

๓) มีมาตรการเอาผิดกับผู้กระทำการทุจริตอย่างเอาจริงเอาจัง

ขั้นตอนที่ ๕ กระบวนการพัฒนากระบวนการภายใน และพัฒนา ระบบการบริหารงานของหน่วยงานที่เน้นความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน เพื่อจำกัดช่องทางสู่การทุจริต อาจปฏิรูปกระบวนการให้เจ้าหน้าที่พบกับประชาชนให้น้อย เพื่อลดการเจรจาต่อรองหรือการรับสินบน โดยอาจจะใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามา ช่วยทำให้ทุกกระบวนการมีหลักฐานขั้นตอนที่ชัดเจน ประกอบกับหน่วยงาน ที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตช่วยปรับปรุงข้อกฎหมายที่ง่ายต่อการใช้และ การเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนสามารถสอบทานได้ & แนวทางการเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต การทุจริตในภาคราชการปัจจัยสำคัญส่วนหนึ่งอาจเป็นเรื่องของ พฤติกรรมมนุษย์ อาจเกิดจากความเคยชินที่พบเห็นการกระทำนั้น ที่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีหรืออาจเกิดจากการมีทัศนคติค่านิยม ที่เน้นวัตถุมากกว่า การมีจริยธรรม ดังนั้น แนวทางแก้ไขปัญหเกี่ยวกับทัศนคติและค่านิยม ในความซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงาน ราชการ จึงควรมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

๑. ระยะสั้น ๑) ผู้บริหารควรสอดส่องดูแลเรื่องการทุจริตในระบบราชการอย่าง ใกล้ชิด และต้องเป็นตัวอย่างที่ดี เช่น ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติราชการต้องพยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชา อยู่ในระเบียบวินัย อย่างเคร่งครัด หากพบว่ามีการทุจริตในหน่วยงานของตน ต้องรีบดำเนินการ แก้ไขปัญหาโดยด่วน

๒) หน่วยงานราชการควรยกย่องเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความซื่อสัตย์สุจริต โดยจัดให้มีคณะกรรมการ ที่ทำหน้าที่ยกย่องผู้ประพฤติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

๓) หน่วยงานราชการประสานงานกับหน่วยงานภายในสังกัดให้จัด กิจกรรมประเภทอบรมศีลธรรม และจริยธรรม เป็นประจำและต่อเนื่อง

๔) หน่วยงานราชการควรนำมาตรการในการปลูกฝังทัศนคติและ อุดมการณ์เจ้าหน้าที่ของรัฐใน สังกัดให้มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยการรักษา วินัยคุณธรรมและจริยธรรม

๒. ระยะยาว ๑) ภาคราชการควรเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมในความซื่อสัตย์ สุจริตต่อการปฏิบัติราชการ โดย คำนึงถึงว่าทัศนคติและค่านิยมของเจ้าหน้าที่ ของรัฐที่มีอายุต่างกัน เพศต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน ลักษณะงานที่ ปฏิบัติที่ต่างกัน และอายุราชการที่ต่างกันนั้น ย่อมมีทัศนคติและค่านิยม ในความซื่อสัตย์สุจริตต่อการปฏิบัติราชการที่แตกต่างกัน

๒) ควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์งานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมถึงตลอดถึงการประชาสัมพันธ์ทางสื่อสารมวลชน เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ รัฐบาลต้องตระหนักถึงการพัฒนาทางด้านจริยธรรม คุณธรรมของประชาชนในทุกๆระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับเยาวชน ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มิใช่มุ่งพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว & แนวทางการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ โดยบทบาทของ ภาคประชาชน แนวคิดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยบทบาทของภาคประชาชน (ป.ป.ช.ภาคประชาชน) เป็นอีกช่องทางหนึ่ง ที่จะรักษาผลประโยชน์ของชาติโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน ภายใต้พื้นฐานความเข้าใจว่าคนไทยทุกคนต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลอนาคต และความอยู่รอดของชาติไทยของเรา ในการที่ประชาชนจะเข้ามามีบทบาท ในการตรวจสอบความโปร่งใสของภาครัฐ ในฐานะ ป.ป.ช.ภาคประชาชน นั้นจึงต้องมีหลักการทำงาน ดังนี้

๒.๑) ต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะอาสาเข้ามาทำงาน เพื่อประโยชน์ ของบ้านเมืองจริงๆ นั่นคือต้องมีความเป็นผู้มีจิตอาสา มีความเสียสละ อดทน กล้าหาญ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความโปร่งใส ไม่ใช้อำนาจหน้าที่เพื่อการแสวงหาประโยชน์ส่วนตนหรือประโยชน์ให้แก่พรรคพวก นั้นหมายความว่าเราต้องมีภูมิคุ้มกันให้กับตัวเอง โดยการดำเนินชีวิตแบบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒.๒) ต้องติดตามดูทางปัญญาให้กับตัวเองตลอดเวลา นั่นคือต้อง มีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ ป.ป.ช.ภาคประชาชน และต้อง แสวงหาความรู้ให้เท่าทันเทคนิคกลไกการทุจริตคอร์รัปชันด้วยวิธีการ ต่างๆ เพื่อเป็นหลักในการทำงานให้ถูกต้องและเป็นที่น่าเชื่อถือของสังคม

๒.๓) ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนด้วยตนเอง การติดตามดู ทางปัญญาให้กับประชาชนโดยการให้ความรู้หรือการเสนอแนะช่องทาง ในการตรวจสอบความโปร่งใสของการทำงานของภาครัฐ การสร้างทัศนคติ ที่ถูกต้อง และการชี้ให้เห็นอันตรายของการทุจริตคอร์รัปชัน

๒.๔) การเฝ้าระวังพื้นที่ที่เห็นว่าสุ่มเสี่ยงต่อการแสวงหา ผลประโยชน์ การสร้างเครือข่ายอาสาสมัครแจ้งข้อมูลข่าวสารที่ไม่ชอบมา พากลต่างๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของชาติได้ทันการ

๒.๕) ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อรณรงค์ต่อต้านการทุจริตอย่าง ต่อเนื่องในชุมชน หมู่บ้านตำบล และในทุกภาคส่วนของสังคมโดยเฉพาะ อย่างยิ่งในสถานศึกษาทุกระดับเพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักถึงภัยร้ายของ การทุจริตคอร์รัปชัน

๒.๖) ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการป้องกัน การทุจริตการเลือกตั้งทุกระดับ ไม่ว่าจะในระดับชาติหรือในระดับท้องถิ่นเพื่อ การคัดกรองคนที่มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม เข้ามาบริหารประเทศ ป้องกันคนไม่ดีไม่ให้เข้ามาแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ดังพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ให้ส่งเสริมคนดีให้คนดีได้ปกครอง บ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจไม่ให้ก่อความเดือดร้อน วุ่นวายได้

๒.๗) ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าไปมีบทบาทในการป้องกัน การทุจริตการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครอง ที่ใกล้ชิดของพี่น้องประชาชนมากที่สุด โดยการส่งเสริมให้ประชาชน ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมกำหนดนโยบายการบริการสาธารณะให้เป็นไป ตามความต้องการของประชาชนให้ประชาชนได้เข้าร่วมตรวจสอบความ โปร่งใส ของการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ประชาชนประเมินการทำงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นของตน เป็นต้น

๒.๘) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นและรับฟัง ข้อเสนอแนะของสาธารณะชนเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงการทำงานของ ป.ป.ช.ภาคประชาชน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๙) จัดให้มีกิจกรรมเผยแพร่ ชื่อเสียงเกียรติคุณยกย่อง ให้กำลังใจ และช่วยกันรณรงค์ปกป้องคนที่ทำความดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรมเพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม

๒.๑๐) มาตรการการรองรับการทำงานและคุ้มครองความปลอดภัย ให้แก่ ป.ป.ช. ภาคประชาชน และเครือข่าย

๒. ๑๑) ให้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานของ ป.ป.ช.ภาคประชาชน อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนได้ทราบและรณรงค์ให้ประชาชน เข้าร่วมกันเป็นเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติ มิชอบกับ ป.ป.ช. ภาคประชาชนกันอย่างกว้างขวางซึ่งจะยังประโยชน์ ในการปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนด้วยตนเองได้ร่วมกันรักษาผลประโยชน์ ของชาติ